

Агульная характарыстыка работы

Пералік ключавых слоў: БССР, этнічная тэрыторыя беларусаў, раённае тэрыторыі СССР, пашырэнне БССР, усходняя мяжа БССР.

Мэтай работы з'яўляецца комплекснае асветленне праблемы пашырэння тэрыторыі БССР у 1924—1926 гг., аналіз фактараў, якія аказвалі ўплыў на ход працэсу, вызначэнне заканамернасцяў і асаблівасцяў тэрытарыяльнага будаўніцтва Беларускай савецкай сацыялістычнай рэспублікі.

Актуальнасць тэмы складаецца з таго, што менавіта дадзеная тэма дазваляе нам разгледзець у дынаміцы працэс фарміравання ўсходняй мяжы БССР. Даследаванне дазваляе нам вылучыць фактары і працэсы у СССР і на міжнароднай арэне, якія уплывалі на усталяванне меж паміж савецкімі рэспублікамі. Актуальнасць тэмы даследавання пацвярджае той факт, што дадзеная тэма дазваляе выявіць прычыны, па якім да БССР адыйшлі менавіта тыя землі, якія на дадзены момант з'яўляюцца ўсходнімі абласцямі незалежнай Беларусі.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца гісторыя Беларусі ў 1920-х гг., прамет даследавання – працэс фарміравання тэрыторыі БССР у 1920 – 1926 гг.

Пры правядзенні даследавання быў выкарыстаны шэраг як агульнагістарычных (метады аналіза, сінтэза, абагульнення, параўнання, аналогіі), так і спецыяльна гістарычных метадаў (гісторыка-генетычны, гісторыка-параўнальны, гісторыка-сістэмны).

У дысертацыі абагулены вялікі фактычны матэрыял, які датычыцца пашырэння тэрыторыі БССР у 1924—1926 гг. Тэрытарыяльнае будаўніцтва Беларускай савецкай рэспублікі даследуецца як цэласны працэс, які меў выключна важнае значэнне ў жыцці беларускага народа. Вызначаны асноўныя палітычныя, сацыяльна-эканамічныя і культурныя фактары, якія уплывалі на вырашэнне пытання аб граніцах БССР, і вага кожнага з іх на розных этапах. Працэс фарміравання тэрыторыі рэспублікі паказаны ў цеснай сувязі са знешняй і ўнутранай палітыкай савецкай дзяржавы. У выніку выкарыстання новых архіўных матэрыялаў больш поўна і грунтоўна разгледжаны: дзейнасць кіраўніцтва БССР па вяртанні ўсходнебеларускіх тэрыторый; роля цэнтральных органаў пры вырашэнні беларускага тэрытарыяльнага пытання; пазіцыя губернскіх уладаў. У працы раскрываюцца адносіны розных слаёў беларускага грамадства да пашырэння БССР і прычыны, якія іх абумовілі. Сфармуляваны тэарэтычныя вывады, якія вынікаюць з разгляду працэсу фарміравання тэрыторыі БССР у 1924-1926 гг.

Дысертацыя складаецца з уводзін, агульнай характарыстыкі работы, чатырох глаў, заключэння і спіса выкарыстанай літаратуры, які ўключае 109 назваў. Поўны аб'ём дысертацыі складае 77 старонак.

Общая характеристика работы

Перечень ключевых слов: БССР, этническая территория беларусов, районирование территории СССР, расширение БССР, восточная граница БССР.

Целью работы является комплексное освещение проблемы расширения территории БССР в 1924 – 1926 гг., анализ факторов, которые оказывали влияние на ход процесса, определение закономерностей и особенностей территориального строительства Белорусской советской социалистической республики.

Актуальности темы состоит в том, именно данная тема позволяет нам рассмотреть в динамике процесс формирования восточной границы БССР. Исследование позволяет нам выявить факторы и процессы внутри СССР и на международной арене, которые влияли на установление границ между советскими республиками. Актуальность темы исследования подтверждает тот факт, что данная тема позволяет выяснить причины, по которым к БССР отошли именно те земли, которые на данный момент являются восточными областями независимой Беларуси.

Объектом исследования является история Беларуси в 1920-х гг., предмет исследования – процесс формирования территории БССР в 1920 – 1926 гг.

При проведении исследования был использован ряд как общеисторических (методы анализа, синтеза, обобщения, сравнения, аналогии), так и специально исторических методов (историко-генетический, историко-сравнительный, историко-системный).

В диссертации обобщен большой фактический материал, который относится к расширению территории БССР в 1924 – 1926 гг. Территориальное строительство БССР исследуется как целостный процесс, который имел исключительно важное значение в жизни белорусского народа. Определены основные политические, социально-экономические и культурные факторы, которые влияли на решение вопроса о границах БССР, и все каждого из них на разных этапах. Процесс формирования территории республики показан в тесной связи с внешней и внутренней политикой советского государства. В результате использования новых архивных материалов более полно и основательно рассмотрены: деятельность руководства БССР по возвращению восточнобелорусских территорий; роль центральных органов при решении белорусского территориального вопроса; позиция губернских властей. В работе раскрываются отношения разных слоёв населения белорусского общества к расширению БССР и причины, которые их обусловили. Сформулированы теоретические выводы, которые следуют из рассмотрения процесса формирования территории БССР в 1924 – 1926 гг.

Диссертация состоит из введения, общей характеристики работы, четырёх глав, заключения и списка использованной литературы, который включает 109 названий. Полный объём диссертации составляет 77 страниц.

Summary

The list of crucial words: BSSR, ethnic territory of Belarusians, territorial delimitation in the USSR, the enlargement of the BSSR, eastern border of the BSSR.

The purpose of the dissertation is a complex interpretation of the BSSR enlargement problem in 1924 – 1926, the analysis of factors, which had an influence on the motion of the process, the determination of regularities and peculiarities of Belarusian Soviet Socialistic Republic.

The dissertation relevance is that this topic allows us to consider in dynamics the BSSR eastern border forming. The research helps us to emphasize factors and processes in the USSR and in the world arena, which had an influence on the border establishment among Soviet republics. The subject relevance confirms the fact that the subject allows us to find the reasons why BSSR received those lands, which are the eastern provinces of independent Belarus now.

The research's object is the history of Belarus in 1920s, the research's subject is the process of BSSR territorial formation in 1920 – 1926.

During the research's realization it was used the set of universal historical methods (analysis, synthesis, summarizing, comparison and analogy methods) and special historical methods (historical-genetic method, historical-comparison method, historical-system method).

It's summarize a great factual material in the dissertation, which have attitude to the territorial enlargement of the BSSR in 1924 – 1926. Belarusian Soviet Socialistic Republic territorial organization is researches like a complete process, which had an exceptionally important significance in the existence of the Belarusian people. It's determinated the main political, socio-economic and cultural factors, that had an influence on the resolution of Belarusian border problem. It's also determinated the importance of every factor in different period of time. The process of republic territory forming is shown in close connection with internal and foreign policy of the Soviet Union. The actions of BSSR leaders in the field of returning eastern Belarusian territories, the role of central authorities during the resolution of Belarusian territorial issue and the role of province authorities are considered more complete and detailed in the result of utilization of the newest archive materials.

The attitude of different stratum of Belarusian society to the BSSR enlargement is disclosed in the dissertation. It's also there are the reasons of such attitude to this event. It's formulate the theoretic results, which are followed the process of BSSR territory forming in 1924 – 1926.

The dissertation consists of the introduction, summary, four parts, conclusion and the list of literature (it consists of 109 positions). The full dissertation volume is 77 pages.